

Az elmaradt ünnepek nyomában
-
állampolgárságra nevelés járvány idején

Nyúl Eszter Anna

PTE

HUCER 2021

Tartalom

- I. Bevezetés
- II. Szociálpszichológia
- III. Kulturális antropológia
- IV. Állampolgári / nemzeti identitás
- V. Állami ünnepek és szimbólumok
- V. Szózat és nemzeti identitás
- VI. Szózat oktatása a távoktatás során
(Covid19, 2021)

Ki vagyok?- a tudást magunkról a kultúránk és
a körülöttünk lévő emberek alakítják

„Hiába fürösztöd önmagadban, Csak
másban moshatod meg arcodat.”
József Attila

„.....vagyok”

- Csoportjellemző – egyéni jellemző
(Kuhn és McPartand, 1954)
- Csoporttagként magunkra tekintés
– Mi kapcsol össze a csoporttal?
- **Társas identitás** az énfogalom
része: **a csoporttagsághoz fűződő
tudás és érzelem**

Turner és tsai, 1987:

- **Önkategorizáció:** csoporttagként
tekint az egyén önmagára
- **Aktiválódott tagság:** tipikus
csoporttag érzés

Kulturális antropológia

“A világ, amit teremtettünk a gondolkodásunk eredménye; nem lehet megváltoztatni gondolkodásunk megváltoztatása nélkül.”

(Albert Einstein)

I. Az állampolgárság antropológiája

II. Az állam antropológiája

- **I. Cathrine Neveu** Nagy-Britannia és Franciaország között
 - - **vertikális dimenzió, horizontális dimenzió**
 - - **az állampolgárság lényegének** azt tartja, hogy milyen saját értékekkel töltik meg,
 - milyen kulturális és politikai tőkét tesz bele a társadalom.
- **II. Marc Abélès**
 - A modern állam legitimitásában is fellelhetők a rituálék és a szimbolikák

Önkategorizáció - Communitas

John Charles Turner (1947- 2011) - Victor W. Turner (1920-1983)

pszichológus- antropológus

Kik vagyunk? Mit képviselünk?

Az „én” „mi” lesz

- Szocializációs folyamat
- Konfliktusok másokkal
- Hasonlóság csoporton belül

- Ha bármikor úgy gondolunk magunkra, mint csoporttagra, akkor máskor is fogunk

- Csoporttal azonosulás: egyéni érdekek fölé kerekedik (szülők, katonák)

Milyen közösségi élményeket nyújt az állam?

- Személyi igazolvány (2009-ig)
- Első választás (oklevél, emléktoll)
- Állampolgári eskü
- **Nemzeti ünnepek, állami megemlékezések**
- Nemzeti szimbólumok
- Nemzeti emlékhelyek, történelmi emlékhelyek

Babits Mihály 1936-ban a Szózat és a benne rejlő nemzeti azonosságtudatról így írt:

- „Azok a költemények, melyeket egy-egy nép nemzeti énekévé avat, bizonyosan nem mind irodalmi remekművek. De akár azok, akár nem, aligha pusztán a bolond véletlen adta őket a milliók ajkára. **Valami titkos módon, ha olykor gyermetegül vagy túl egyszerűen is, kifejezik egy nemzet önérzését és sorsának ösztönösen átélt hangulatát.** Nagy és boldog népek énekei a nemzeti gőg és diadal érzéseit idézik. Fölharsanásuk mint a lobogók büszke kibomlása vagy örömtüzek föllobbanása. "Itt a dicsőség reggele!" - éneklí a francia. A porosz győzelmi koszorúkat emleget. A brit a tengerek uralmáról zeng...

Mennyire különböznek ezektől a mi magyar "nemzeti énekeink"! Az egyikben bűnhődésről van szó, a másikban temetkezésről. Pedig mind a kettő a nemzeti ébredés dicső éveiben, egy tervekkel s reményekkel tele kor lelkes hangulatában fogant. (...) Csak a világháború után döbbsentem rá, hogy **ennek a költészetnek, mint minden igazi költészetnek, a valóság számára is jelentése és jelentősége van. Hogy ez a *Szózat* valóságos "szózat", azaz szóemelés: egy nemzet szava, önnön emberi öntudatán át, az emberiséghez."**

Babits Mihály (1936): *A Szózat* ünnepére

<http://mek.niif.hu/05200/05258/html/04.htm>

A fordítás az slábbi kiadás alapján készült:
Über den Prozess der Zivilisation. I–II. Suhrkamp Taschenbuch Verlag,
Frankfurt (Main), 1982

Fordította
BERÉNYI GÁBOR

A fordítást ellenőrizte
VAJDA MIHÁLY

Az archaikus és verses idézeteket
fordította

BÁRDOS LÁSZLÓ (francia)

MANHERZ KÁROLY (német)

NÁDASDY ÁDÁM (latin, olasz, angol)

SZABICS IMRE (francia)

NORBERT ELIAS

**A civilizáció
folyamata**

ÉRTESADALOMTUDOMÁNYI KÖNYVTÁR

civilizáció	A nemzeti identitás főbb dimenziói	kultúra
a jelen és a jövő	a kitüntetett idő	a közös múlt
terjeszkedés	a területhez való viszony	elhatárolódás
személyes felelősség tárgya	az egyéni élet megítélése	alávetett a közös sorsnak
a változó külső célokhoz igazodik	a cselekvés	a maradandó belső értékekhez igazodik
a haladás folyamata	a kitüntetett érték	a megmaradás, a kiváló teljesítmények
Wessely Anna eliasi elemzéses táblázata alapján		

Elias (Anglia/Franciaország- Németország), Wessely (Rajnától keletre)+
Magyarország

